

Heyrnar- og talmeinstöð Íslands
08 807

Ársreikningur 2020

Efnisyfirlit

	Bls.
Skýrsla og áritun forstöðumanns	2
Yfirlit um afkomu ársins	3
Efnahagsreikningur	4
Sjóðstreymisyfirlit	5
Skýringar	6

Heyrnar- og talmeinstöð Íslands
kt. 490379-0379
Háaleitisbraut 1, 105 Reykjavík

Skýrsla og áritun forstöðumanns

Heyrnar- og talmeinastöð Íslands er ríkisaðili í A-hluta ríkissjóðs sem starfar á grundvelli laga um heilbrigðisþjónustu nr. 97/1990.

Starfsemi stofnunarinnar fellur undir málefnasvið 24 og málaflokk 30 samkvæmt flokkun í fjárlögum.

Heyrnar- og talmeinastöð Íslands er miðstöð þekkingar í heyrnar- og talmeinum á Íslandi. Stofnunin veitir þjónustu á landsvísu og er það hlutverk hennar að þjóna þeim sem eru heyrnarskertir, heyrnarlausir eða með talmein. Stofnunin veitir víðtæka þjónustu á sviði heyrnar- og talmeina fyrir börn, fullorðna og fjölskyldur þeirra, án tillits til stigs heyrnarskerðingar eða talmeina.

Á árinu 2020 var ársveltan kr. 498,1 milljónir og afkoma kr. -83,9 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. -151,9 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 158,9 milljónir.

Það er álit mitt að ársreikningur 2020 gefi glögga mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárstöðu Heyrnar- og talmeinastöðvar Íslands í samræmi við lög um opinber fjármál.

Forstöðumaður staðfestir hér með ársreikning Heyrnar- og talmeinastöðvar Íslands fyrir árið 2020 með undirritun sinni.

Kristján Sverrisson
Forstöðumaður

(undirritað rafrænt)

Yfirlit um afkomu ársins 2020

	Skýr	2020	2019
Tekjur			
Tekjufærsla fjárveitinga	2	181.600.000	180.100.000
Seld þjónusta		3.145.514	4.300.548
Vörusala		164.890.695	227.766.510
Framlög og ýmsar tekjur	3	143.061.462	168.410.000
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	2	5.450.499	5.034.118
Tekjur samtals		<u>498.148.170</u>	<u>585.611.176</u>
Gjöld			
Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður	4	228.776.263	243.125.745
Framlög og tilfærslur		1.129.929	1.380.544
Annar rekstrarkostnaður	5	340.985.892	378.491.669
Afskriftir	6	5.450.499	5.034.118
Gjöld samtals		<u>576.342.583</u>	<u>628.032.076</u>
Afkoma fyrir fjármagnsliði		(78.194.413)	(42.420.900)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtatekjur, verðbætur og gengishagnaður		3.502.673	3.780.818
Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap	7	(9.219.647)	(4.353.852)
		(5.716.974)	(573.034)
Afkoma ársins		<u>(83.911.387)</u>	<u>(42.993.934)</u>
Afkoma ársins skiptist þannig eftir fjárheimildaliðum			
Rekstur	2	(85.381.458)	(44.213.390)
Rekstrartilfærslur		1.470.071	1.219.456
		<u>(83.911.387)</u>	<u>(42.993.934)</u>

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2020

	Skýr	31.12.2020	31.12.2019
Eignir			
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir:	8		
Áhöld, tæki og búnaður		18.801.322	19.004.679
Farartæki og vélar		5.213.325	6.527.630
Fastafjármunir samtals		<u>24.014.647</u>	<u>25.532.309</u>
Veltufjármunir			
Birgðir		68.035.310	62.351.341
Viðskiptakröfur	9	21.912.551	16.582.460
Tengdir aðilar	10	40.282	42.314.320
Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður		425.357	622.147
Handbært fé	11	44.510.460	24.519.641
Veltufjármunir samtals		<u>134.923.960</u>	<u>146.389.909</u>
Eignir samtals		<u>158.938.607</u>	<u>171.922.218</u>
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé	12		
Hrein eign		(151.948.758)	(68.037.371)
Eigið fé samtals		<u>(151.948.758)</u>	<u>(68.037.371)</u>
Skuldir			
Tengdir aðilar	10	190.621.352	140.630.722
Viðskiptaskuldir	13	54.026.223	32.004.833
Ýmsar skammtímaskuldir	14	35.813.669	38.747.414
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	15	30.426.121	28.576.620
Skuldir samtals		<u>310.887.365</u>	<u>239.959.589</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u>158.938.607</u>	<u>171.922.218</u>
Aðrar upplýsingar	16		

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstreymisyfirlit ársins 2020

	Skýr	2020	2019
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins		(83.911.387)	(42.993.934)
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir	6	5.450.499	5.034.118
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára		(5.450.499)	(5.034.118)
		<u>(83.911.387)</u>	<u>(42.993.934)</u>
Lækkun (hækkun) rekstrartengdra eigna:			
Viðskiptakröfur - aðrar skammtímakröfur		(5.133.301)	1.336.408
Tengdir aðilar		95.631.831	21.168.962
Birgðir		(5.683.969)	3.397.223
Hækkun (lækkun) rekstrartengdra skulda:			
Skammtímaskuldir		19.087.645	(9.930.128)
		<u>103.902.206</u>	<u>15.972.465</u>
		<u>19.990.819</u>	<u>(27.021.469)</u>
Handbært fé frá rekstri			
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	8	(3.932.837)	(4.799.678)
		<u>(3.932.837)</u>	<u>(4.799.678)</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
Fjárfestingarframlag		3.932.837	4.799.678
		<u>3.932.837</u>	<u>4.799.678</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé			
Handbært fé í byrjun árs		19.990.819	(27.021.469)
		<u>24.519.641</u>	<u>51.541.110</u>
Handbært fé í árslok			
		<u><u>44.510.460</u></u>	<u><u>24.519.641</u></u>

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstreymisyfirlits.

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál og ákvarðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs auk þess að styðjast við ávæði laga um ársreikninga eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins. Reikningsskilin eru á rekstrargrunni að öðru leyti en sjóðstreymi sem er á greiðslugrunni.

Beitt er kostnaðarverðsreglu við reikningsskilin.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stoð í góðri reikningsskilavenju, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði IPSAS 33 en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlausn reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlausn tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttækis endurgjalds.

Tekjur af sölu vöru eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda.

Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggja atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Vaxtatekjur vegna skuldabréfaeignar eru tekjufærðar miðað við upphaflega ávöxtunarkröfu og vaxtatekjur krafna eru tekjufærðar eins og þær falla til nema vafi leiki á um innheimtu þeirra. Vaxtatekjur af almennum bankainnistæðum færast hjá ríkissjóði.

Viðskipti í öðrum myntum en íslenskum krónum eru umreiknuð yfir í ISK á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu skulda og innheimtu krafna er færður í yfirlit um afkomu sem og áfallinn gengismunur á eignir og skuldir í lok ársins.

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Liggi kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eignin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákvarðað með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsdegi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður	3-10 ár
Farartæki og vélar	8-15 ár

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Skýringar

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söluþegi og er hluti af afkomu ársins.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bóku stofnunarinnar.

Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess eru færð í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis vegna greiðslu þeirra.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru framtíðarútgjöld og -skuldir í samningum sem gerðir hafa verið á reikningskiladegi.

Skuldbindingar eru flokkaðar þannig:

- leiguskuldbinding: óuppsegjanlegar rekstrarleigugreiðslur með leigutíma umfram eitt ár
- uppsegjanlegar skuldbindingar með viðurlögum eða útgögnukostnaðarákvæðum í samningi, eru færðar á því verði sem nemur viðurlögum eða útgögnukostnaði (það er lágmarks framtíðargreiðslur)

Skuldbindingar um greiðslu vaxta af skuldum, skuldbindingar um framlög og skuldbindingar sem tengjast ráðningarsamningum starfsmanna eru ekki taldar með í samantekt um skuldbindingar.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs.

Samanburðarfjárhæðir

Þar sem við á hefur samanburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Skýringar

	2020	2019
2 Tekjufærsla fjárveitinga		
Fjárveiting ársins	181.600.000	180.100.000
Tekjufærsla frestaðra tekna	5.450.499	5.034.118
	<u>187.050.499</u>	<u>185.134.118</u>

Yfirlit um fjárveitingar ársins, breytingar þeirra og stöðu í árslok:

	Rekstur	Rekstrar- tilfærslur	Fjármagns- tilfærslur	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum	179.000.000	2.600.000	0	181.600.000
Fjárveiting til tekna	179.000.000	2.600.000	0	181.600.000
Ráðstöfun ársins, skv. rekstrarreikningi að frádregnum sértekjum	(264.381.458)	(1.129.929)	0	(265.511.387)
Staða fjárveitinga ársins í lok árs	(85.381.458)	1.470.071	0	(83.911.387)

	2020	2019
3 Framlög og ýmsar tekjur		
Leigutekjur	0	2.280.000
Framlög frá ríkisaðilum í A-hluta	141.770.246	166.130.000
Framlög frá öðrum en ríkissjóði og gjafir	1.291.216	0
	<u>143.061.462</u>	<u>168.410.000</u>

4 Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður

Laun	184.916.471	193.874.058
Orlof, breyting	545.945	3.141.450
Launatengd gjöld	42.076.283	44.310.229
Starfsmannakostnaður	1.237.564	1.800.008
	<u>228.776.263</u>	<u>243.125.745</u>
Meðalfjöldi stöðugilda	21,2	23,2

Skýringar

	2020	2019
5 Annar rekstrarkostnaður		
Bækur, ritföng, filmur o.fl.	844.578	674.517
Ýmis tæki og áhöld	1.487.505	2.021.844
Varahlutir og viðhaldsvörur	572.553	77.334
Orkugjafar	749.508	1.607.529
Matvæli	4.676.735	4.261.953
Almennar rekstrarvörur	1.358.751	341.582
Vörukaup, almenn	9.689.630	8.984.759
Lækninga- og hjúkrunarvörur	1.808.523	640.573
Sjúkrahústæki og áhöld	1.407.581	0
Kennslu- og föndurvörur	101.575	53.236
Ýmsar sérgreindar vörur	154.148	313.341
Vörukaup, sérgreind	3.471.827	1.007.150
Fundir, námskeið, risna	422.913	423.586
Ferðir, uppihald	2.401.180	6.191.889
Akstur	2.095.063	2.590.001
Sérfræðiþjónusta	11.961.096	12.924.857
Innheimta, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	1.514.491	1.279.113
Auglýsingar og kynningarstarfsemi	1.522.727	2.491.027
Prentun, póstur, flutningar og önnur þjónusta	4.647.707	4.161.053
Funda- og ferðakostnaður, akstur og ýmis sérfræðiþjónusta	24.565.177	30.061.526
Afnotagjöld	11.159.979	12.236.530
Leigugjöld	26.536.167	28.726.478
Notkun véla og flutningatækja	60.937	104.590
Verkkaup	5.563.052	5.566.272
Tryggingar, lögboðnar	232.754	217.015
Opinber gjöld	106.710	176.891
Tilfærslur	0	71.354
Leigugjöld, verkkaup, bætur, tryggingar, opinber gjöld o.fl.	43.659.599	47.099.130
Vörukaup I	253.915.690	291.339.104
Birgðabreytingar, fullunnar vörur	5.683.969	0
Vörur til endursölu og birgðabreyting	259.599.659	291.339.104
Annar rekstrarkostnaður samtals	340.985.892	378.491.669
6 Afskriftir		
Áhöld, tæki og búnaður	4.136.194	3.719.813
Farartæki og vélar	1.314.305	1.314.305
	5.450.499	5.034.118
7 Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap		
Fjármagnskostnaður	47.567	339.053
Gengistap, verðbreytingar	9.172.080	4.014.799
	9.219.647	4.353.852

Skýringar

8 Varanlegir rekstrarfjármunir

	31.12.2020	31.12.2019
Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:		
Áhöld, tæki og búnaður	18.801.322	19.004.679
Farartæki og vélar	5.213.325	6.527.630
	<u>24.014.647</u>	<u>25.532.309</u>

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í árslok 2020:

	Áhöld, tæki og búnaður	Farartæki og vélar	Samtals
Staða 1.1.2020	37.461.687	13.143.060	50.604.747
Viðbætur á árinu	3.932.837	0	3.932.837
	<u>41.394.524</u>	<u>13.143.060</u>	<u>54.537.584</u>
Afskriftir 1.1.2020	18.457.008	6.615.430	25.072.438
Afskrift ársins	4.136.194	1.314.305	5.450.499
	<u>22.593.202</u>	<u>7.929.735</u>	<u>30.522.937</u>
Staða 31.12.2020	<u>18.801.322</u>	<u>5.213.325</u>	<u>24.014.647</u>

9 Viðskiptakröfur

	31.12.2020	31.12.2019
Viðskiptakröfur	21.912.551	16.582.460
- Niðurfærsla vegna tapsáhættu	0	0
	<u>21.912.551</u>	<u>16.582.460</u>

10 Tengdir aðilar

Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.

Kröfur á tengda aðila:

Aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs	40.282	42.314.320
	<u>40.282</u>	<u>42.314.320</u>

Skuldir við tengda aðila:

Viðskiptareikningur við ríkissjóð	174.062.644	131.037.909
Viðskiptareikningar við ríkisaðila í A-hluta ríkissjóðs	16.558.708	9.592.813
	<u>190.621.352</u>	<u>140.630.722</u>

11 Handbært fé

Sjóðir	56.000	56.000
Tékkareikningar	44.454.460	24.463.641
	<u>44.510.460</u>	<u>24.519.641</u>

Skýringar

	31.12.2020	31.12.2019
12 Eigið fé		
Yfirlit um breytingar á eiginfjárreikningum;		
Hrein eign		
Jöfnuður 1.1.	(68.037.371)	(25.043.437)
Afkoma ársins	(83.911.387)	(42.993.934)
Jöfnuður 31.12.	<u>(151.948.758)</u>	<u>(68.037.371)</u>

Ráðstöfun afkomu ársins og yfirfærsla eiginfjár yfir á næsta ár er háð frekari yfirferð og byggir endanleg ákvörðun á reglum sem fjármála- og efnahagsráðuneyti setur út frá 30. gr. laga um opinber fjármál í samráði við viðkomandi fagráðuneyti. Niðurstaðan verður birt í séryfirliti með ríkisreikningi.

13 Viðskiptaskuldir

	31.12.2020	31.12.2019
Viðskiptaskuldir í íslenskum krónum	3.673.867	32.004.833
Viðskiptaskuldir í erlendri mynt	50.352.356	0
	<u>54.026.223</u>	<u>32.004.833</u>

14 Ýmsar skammtímaskuldir

Ógreitt orlof	31.490.276	30.944.331
Ógreidd laun	0	753.858
Önnur ógreidd gjöld	285.196	12.095
Skattar	4.038.197	7.037.130
	<u>35.813.669</u>	<u>38.747.414</u>

15 Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignarinnar í formi afskrifta. Við innfærslu eignanna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárveitinga til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu eignarinnar nema söluandvirðið verði notað til endurfjárfestingar.

	31.12.2020	31.12.2019
Frestaðar tekjur vegna fjárfestingafjárveitinga	24.014.647	25.532.309
Ónotuð fjárveiting til fjárfestinga	6.411.474	3.044.311
	<u>30.426.121</u>	<u>28.576.620</u>

	Frestaðar tekjur vegna fjárfestinga	Fjárfestinga- fjárveiting	Samtals frestaðar tekjur
Staða 1.1.2020	25.532.309	3.044.311	28.576.620
Fjárfestingarfjárveiting ársins	0	7.300.000	7.300.000
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	3.932.837	(3.932.837)	0
Tekjufærsla frestaðra tekna	(5.450.499)	0	(5.450.499)
	<u>24.014.647</u>	<u>6.411.474</u>	<u>30.426.121</u>

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2020 munu kr. 5,3 milljónir koma til tekna á árinu 2021.

Skýringar

16 Aðrar upplýsingar

Skuldbindandi samningar

Stofnunin hefur gert skuldbindandi samning um húsnæði sem er ótímabundin. Árlegar greiðslur vegna húsaleigu nema kr. 24,2 milljónum.

Veðsetningar

Engar veðsetningar eru áhvilandi á eignum stofnunarinnar í árslok 2020.

Veittar ábyrgðir

Stofnunin hefur ekki gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Óafturkallanleg loforð

Stofnunin hefur ekki veitt nein óafturkallanleg loforð sem hafa áhrif á framtíðarrekstur hennar.

Atburðir eftir reikningsskiladag

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir reikningsskiladag sem hafa áhrif á fjárhagsstöðu og upplýsingar í ársreikningi.